

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18064

Θέμα 95^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 82-99**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΙΣ. *Οἴμοι ταλαίνης, ὡς ὑπερδέδοικά σου.*
- ΑΝ. *Μὴ μοῦ προτάρβει τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον.*
- ΙΣ. *Ἄλλ' οὖν προμηνύσης γε τοῦτο μηδενὶ
τοῦργον, κρυφῆ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὐτῶς ἐγώ.*
- ΑΝ. *Οἴμοι, καταύδα· πολλὸν ἐχθίων ἔση
σιγῶς, ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξης τάδε.* 85
- ΙΣ. *Θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.*
- ΑΝ. *Ἄλλ' οἶδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλισθ' ἀδεῖν με χρή.*
- ΙΣ. *Εἰ καὶ δυνήση γ'· ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾶς.* 90
- ΑΝ. *Οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.*
- ΙΣ. *Ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τὰμήχανα.*
- ΑΝ. *Εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρή μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσῃ δίκη.
Ἄλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο· πείσομαι γὰρ οὐ
τοσοῦτον οὐδὲν ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.* 95
- ΙΣ. *Ἄλλ', εἰ δοκεῖ σοι, στεῖχε· τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
ἄνους μὲν ἔρχη, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.*

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Εἰ καὶ δυνήση γ' ... τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.*****(Μονάδες 30)**

ΙΣΜΗΝΗ

Αν βέβαια θα έχεις και τη δύναμη· αλλά επιδιώκεις ακατόρθωτα πράγματα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Τότε λοιπόν θα σταματήσω, όταν πια δεν θα έχω δύναμη.

ΙΣΜΗΝΗ

Καθόλου όμως δεν πρέπει να κυνηγά κανείς τα αδύνατα.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Αν εξακολουθήσεις να λες αυτά, θα μισηθείς από εμένα και δίκαια θα σε μισεί για πάντα ο νεκρός. Αλλά άφησε εμένα και τη δική μου αφροσύνη να πάθω το κακό αυτό· γιατί τίποτε τόσο φοβερό δεν θα πάθω, ώστε να μην πεθάνω έντιμα.

ΙΣΜΗΝΗ

Προχώρα λοιπόν, αν έτσι κρίνεις (Αλλά, αν έτσι κρίνεις, προχώρα)· αυτό όμως να ξέρεις, ότι πηγαίνεις ασυλλόγιστη, αλλά αληθινά αγαπημένα στους αγαπημένους (σου).

2. Ποια επίδραση ασκούσε η χρήση του προσωπείου στον θεατή και στον ηθοποιό κατά την αρχαία θεατρική παράσταση;

(Μονάδες 10)

Η χρήση ιδιαίτερα της προσωπίδας οδηγεί τους θεατές πρώτα στην εξιδανίκευση των ηρώων έπειτα ο θεατής, χάρη στο προσωπείο, απομακρύνεται από την καθημερινότητα και μεταφέρεται σ' έναν άλλο κόσμο, όπου οι ήρωες δρουν και υποφέρουν. Έτσι καθορίζεται και ο τρόπος της υποκριτικής του ηθοποιού. Ο ηθοποιός πρέπει να χρησιμοποιήσει τη μεγαλόπρεπη χειρονομία, τη μεγαλόπρεπη στάση. Καθώς μάλιστα το προσωπείο δεν επέτρεπε μορφασμούς, η υποκριτική των ηθοποιών στηριζόταν σε κινησιακά και φωνητικά μέσα.

3. α) Να σχηματίσετε από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους του κειμένου ένα ομόρριζο ουσιαστικό, απλό ή σύνθετο, της αρχαίας ελληνικής γλώσσας, χρησιμοποιώντας την κατάληξη που σας δίνεται.

ρηματικοί τύποι	κατάληξη	ομόρριζα ουσιαστικά
λέξεις	-ος	
ἔχεις	-μα	
πεπαύσομαι	-ις	
δοκεῖ	-α	
παθεῖν	-ος	

(Μονάδες 5)

λέξεις → λόγος

ἔχεις → σχήμα

πεπαύσομαι → παύσις

δοκεῖ → δόγμα

παθεῖν → πάθος

β) διόρθωση, εργατικός, σθένος, διαπρεπής, ευνόητος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

διόρθωση → έξορθου
εργατικός → τοῦργον
σθένος → σθένω
διαπρεπής → πρέπει
ευνόητος → ἄνους

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος